

Wat rood was

Rosie Price

Wat rood was

Vertaald door Gerda Baardman en Monique ter Berg

2019 Prometheus Amsterdam

Voor mijn ouders

Deze vertaling is tot stand gekomen met een projectsubsidie van het Nederlands Letterenfonds.

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

Oorspronkelijke titel *What Red Was*

© 2019 Harvill Secker Rosie Price

© 2019 Nederlandse vertaling Uitgeverij Prometheus en

Gerda Baardman en Monique ter Berg

Omslagontwerp Dog and Pony

Foto auteur Gemma Day

Opmaak binnenwerk ZetSpiegel, Best

www.uitgeverijprometheus.nl

ISBN 978 90 446 3999 5

1

Kate lag te slapen toen hij aanklopte. Het was vroeg, nog voor zessen, en het gebons hield aan tot ze uit bed was. Toen ze naar de deur liep, keek ze even in de spiegel boven de wastafel: ze zag er bleker uit dan normaal, pafferig van de goedkope wijn die ze de vorige avond op haar kamer had gedronken. Het gebons begon opnieuw en Kate deed de deur open. Er stond een jongen met alleen een handdoek om, nog nat van het douchen.

‘Shit,’ zei de jongen. ‘Shit. Sorry. Sliep je?’

‘Ja, het is midden in de nacht,’ zei Kate. Ze kende hem niet, maar als hij in het gebouw woonde, moest hij ook een eerstejaars zijn. ‘Hoe laat is het?’

‘Ik kijk wel even op mijn horloge.’ De jongen voelde aan zijn handdoek. ‘O wacht, ik heb niets aan.’

‘Lolbroek,’ zei Kate droogjes. Maar ze zette haar voet tegen de deur zodat die niet zou dichtvallen.

‘Mag ik binnenkomen? Het is een soort noodgeval.’

Hij heette Max en hij had zichzelf buitengesloten toen hij was gaan douchen. Hij kwam binnen, liet de deur achter zich dichtslaan en deed zijn handdoek goed.

‘Zou je de moedersleutel voor me willen halen?’ vroeg hij. ‘Zo kan ik niet naar buiten, de toeristen schrikken zich dood.’

‘Waarom ben je zo vroeg op?’ vroeg Kate, die zijn verzoek negeerde. ‘De colleges beginnen toch pas morgen?’

‘Ik was bij een vriendin,’ zei Max. ‘Die woont aan de andere kant van de rivier. Ik ben net terug.’

Kate ergerde zich aan haar teleurstelling en om dat te verhullen zei ze luchtig: ‘Zal ik je anders wat kleren lenen?’

Max haalde zijn schouders op. ‘Ik heb geen moeite met mijn mannelijkheid,’ zei hij. ‘Kom maar op.’

Kate gaf hem een zwarte spijkerbroek en een hoody en checkte haar telefoon terwijl hij zich aankleedde. ‘Wat studeer je?’ vroeg ze.

‘Taalwetenschap.’ Max was naar haar boekenplank gelopen en bekeek de boeken die ze die zomer had gelezen. Ze leken nauwelijks ruimte in te nemen. ‘Net als jij. Laat deze maar zitten, dat is allemaal gelul.’

Kate keek naar het boek dat hij haar liet zien.

‘Die heb ik al gelezen,’ zei ze. ‘En het is geen gelul. Het is voor een deel feministisch. Je moet die broek wel wassen voor je hem teruggeeft, hoor.’

Max stopte zijn handen in de zakken en grijnsde. Haar spijkerbroek was hem veel te kort.

‘Maak je geen zorgen,’ zei hij. ‘Ik ben heel netjes.’

Toen hij weg was, kroop Kate weer in bed, maar slapen lukte niet meer. Nu zou hij haar spijkerbroek niet meteen komen terugbrengen. Ze had hem niet gevraagd welke kamer hij had of hoe laat hij de volgende dag naar hun eerste college Frans zou gaan. Deze eerste, lange week op de universiteit was hij de eerste die in haar kamer was geweest. Net als op de dag dat ze was verhuisd, was ze zich in bed bewust van de stilte in het gebouw, de lege gangen, het besef dat er overall nieuwe levens begonnen. Haar kamer met de royale ramen voelde enorm groot en vreemd aan vergeleken met haar kamertje thuis.

Die eerste dag had Kate een moeder tegen haar dochter horen zeggen dat deze studentenhuizen in de jaren zestig waren gebouwd

toen de elite universiteiten toegankelijker moesten worden. Toen ze achter hen liep, zeulend met haar koffer, had ze een glimp opgevangen van het profiel van het meisje en had ze zich afgevraagd of ze vlakbij zou wonen; misschien zou ze straks wel naar haar kamer komen en zouden ze samen naar de bar gaan. Maar haar moeder leidde haar door een poort naar de volgende binnenplaats richting de rivier waar, zoals Kate inmiddels had ontdekt, de meeste studenten van haar jaar een kamer hadden, in de oudere gebouwen met hun stenen wenteltrappen en de met klimop begroeide muren.

Kate draaide zich om: ze moest opstaan en douchen. Ze had de eetzaal tot nog toe vermeden, maar vroeg zich af of Max daar zou zijn. Er werd weer aangeklopt, een kort tikje dit keer. Het was Max, in een zachte zwarte trui en zijn eigen spijkerbroek, zijn donkere haar bijna droog.

‘Kate Quaile,’ zei hij. ‘Leuke naam.’

Kate fronste. ‘Hoe weet je dat ik zo heet?’

‘Staat boven de deur.’ Max wees naar het deurkozijn en Kate zag dat hij aan de pink van zijn rechterhand een gouden ring droeg. ‘Oké,’ zei hij met een brede glimlach. ‘Wat wil je voor ontbijt? Ik trakteer. Omdat ik je wakker heb gemaakt.’

De volgende morgen kwam hij op weg naar hun eerste college langs en bonkte net zo lang op haar deur tot ze hem binnenliet. Ze was nog maar net uit bed, maar hij vond het niet erg dat hij te laat zou komen: ze moest nog douchen en ging daarna in de strook zonlicht op de vloer onder het raam zitten om zich op te maken. Hij zat aan haar bureau en liet blikkerige muziek uit haar laptop horen, kwam de volgende dag ook langs en de dag daarop weer. Bij het samen oplopen merkte Kate dat hij steeds gedachtesprongen maakte, als ze hem iets vroeg begon hij altijd over iets anders en gaf geen antwoord. Studenten bleven vaak staan om een praatje met hem te maken en ze besepte al gauw dat ze hem niet lang voor zichzelf zou hebben: hij was nooit alleen, had het altijd druk, was altijd op weg

naar een vriend van school of een vriendinnetje. Hij leek iedereen te kennen. Maar steeds vaker spitste ze haar oren om te horen of hij met twee treden tegelijk de trap op kwam stormen om in de leunstoel aan het voeteneind van haar bed te ploffen, dronken of high en vrolijk walgend van de mensen met wie hij de avond had zoekgebracht. Die nachten praatten ze tot Kate in slaap viel en dan glipte Max stilletjes haar kamer uit. Soms werd ze even wakker als hij de deur achter zich dichtdeed en vroeg ze zich af of ze gedroomd had dat hij langs was geweest.

Een paar weken later, nadat de zomer was overgegaan in de herfst, voelde Kate zich minder eenzaam. Het was niet meer zo moeilijk om vrienden te maken en ze begon zich zelfverzekerder te voelen. Maar als ze zonder Max uitging moest ze in de gaten houden dat ze het niet te vaak over hem had of in beslag werd genomen door de berichtjes die ze in pieken met tussenpozen van hem kreeg, als hij wilde weten waar ze uithing en wat ze aan het doen was. Op een zo'n avond had Max haar net voor middernacht gevonden toen ze voor een kebabtent in het centrum kieskeurig haar lamsspies zat te ontleden. Na aandringen was ze gezwicht voor een avondje stevig doordrinken met de andere studenten van haar verdieping, maar het was haar gelukt om er tijdens de verplaatsing van bar naar club tussen uit te piepen. Max hurkte naast haar.

‘Dit is eigenlijk niet te eten,’ zei Kate met volle mond en ze bood hem een plastic vorkje aan.

Ze namen de kebab mee naar Kates kamer waar ze het bakje op de plank naast de cornflakes zette: ze was draaierig en ze voorzag al een lastig ontbijt. Max zat op de vensterbank en deed het raam half open voor wat koele nachtlucht. In die tijd luisterde hij alleen maar naar een nummer van Frank Ocean dat hij nu opzette; Kate pakte zijn telefoon uit zijn hand en sloot die aan op haar speaker. Max rolde een sigaret.

‘Een uitsmijter zei tegen me dat ik vanavond maar “moest gaan fucken”,’ zei hij. ‘Het is lang geleden dat iemand dat tegen me zei.’ Hij klonk bijna weemoedig.

Kate probeerde zich te concentreren. ‘Waarom zei hij dat?’

‘Ik weet het niet. Ik probeerde hem te helpen met het systeem van de rij. Zodat het beter liep.’

‘Daar zat hij vast op te wachten,’ zei Kate.

‘Onmiskembaar. Anders had ik geen mensen via de zijdeur hoeven binnenlaten.’

Kate trok zich omhoog tot ze naast hem op de vensterbank zat en nam zijn sigaret tussen haar vingers. Ze was echt dronken besefte ze, ze was zich maar half bewust van de raamklink die in haar rug porde toen ze tegen het kozijn leunde.

Max zuchtte. ‘Dit is sowieso altijd het beste deel van de nacht,’ zei hij. ‘Ik snap niet waarom we nog uitgaan.’

‘Je had naar mij moeten luisteren.’ Kate blies rook naar buiten en draaide zich naar hem toe. ‘Als je de eerste veertien dagen in quarantaine was gebleven, zat je nu niet met zo veel vrienden opgescheept.’

‘Klopt,’ zei Max. ‘Ik kan niemand de schuld geven, behalve mijn overvloed aan charisma.’

‘Niets.’

‘Hè?’

‘Niets de schuld geven, niet niemand. Charisma is geen persoon.’ Kate praatte nu echt met dubbele tong. Ze was licht in haar hoofd van de sigaret.

‘Wel als het zo overvloedig aanwezig is,’ zei Max toen ze naar beneden klauterde. ‘Wat doe je?’

‘Me klaarmaken om te gaan stappen,’ zei Kate en ze kroop in bed.

‘O, kom op – je kunt me niet in de steek laten. Het is nog niet eens middernacht.’

Kate pakte haar telefoon om te kijken of hij gelijk had.

‘Oké,’ zei Max. ‘Iets over.’

‘Je mag blijven als je stil bent,’ zei Kate.

‘Kan ik een pyjama van je lenen?’ vroeg hij toen hij het raam dichtdeed.

‘Is goed,’ zei Kate. ‘Maar niet omdat ik aardig ben. Ik wil je gewoon niet in je blootje. Kijk maar in de bovenste la.’

Met Kates geruite pyjamabroek en een t-shirt aan stapte Max in bed, trapte het dekbed weg en wurmde zich naast haar. Ze schoof naar de muur om ruimte te maken en Max sloeg zijn arm om haar heen en schurkte zich in het kussen. Hij kreunde.

‘O, jesus. Dit is fucking zalig.’ Ze lagen er stil bij, geen van beiden helemaal ontspannen.

‘Kate,’ zei Max na een tijdje.

‘Ja?’

‘Weet je, als mensen tegen je zeggen dat je “moet gaan neuken...?”’

‘Ga door.’

‘Nou, waar dan? Waar moet je dan naartoe?’

Ze wist niet of hij slaperig was of gewoon dronken.

‘Naar dromenland,’ antwoordde Kate.

Toen ze in bed kroop, was ze doodmoe, maar door de ongewone aanwezigheid van een ander lichaam was ze op haar hoede en terwijl Max’ ademhaling steeds trager en zwaarder werd en een slaapritme kreeg, lag ze daar onbeweeglijk om te voorkomen dat ze hem zou storen. Even vroeg ze zich af wat hij zou doen als ze zich naar hem zou omdraaien, haar wang op zijn schouder zou leggen. Ze ademde heel oppervlakkig en ze wist niet of ze banger was dat hij zou blijven slapen of dat hij zou reageren.

De volgende ochtend werd Kate wakker en ergerde zich aan Max’ invasie. Ze klom over hem heen, stootte bewust met haar knie tegen zijn dij en ging douchen. Toen ze terugkwam, was hij nog niet wakker en ze warmde haar lamsspies op, ervan overtuigd dat de geur hem naar zijn eigen kamer zou jagen. Ze laadde een vork vol en liet

die in zijn richting zweven. Max kreunde, draaide zijn hoofd weg.

‘Je slaapt in het bed van een meisje en je hebt niet eens het fatsoen om de volgende morgen haar restje kebab op te eten?’

‘Ik ontbijt ergens anders,’ zei Max, die zijn hoofd iets optilde, zijn ogen tot spleetjes geknepen. Zijn telefoon begon te trillen en hij graaide onder het dekbed. ‘Hallo – ben je er al?’

‘Met wie ga je ontbijten en waarom ben ik niet uitgenodigd?’ vroeg Kate toen Max ophing.

‘Met mijn moeder,’ zei Max terwijl hij het van Kate geleende t-shirt uittrok. Kate bekeek hem vanuit haar stoel. Ze wist nog zoveel niet: Max had niet verteld dat zijn moeder langskwam, eigenlijk had hij het nog minder over zijn familie gehad dan zij over de hare. Toen ze Max had verteld dat zij en haar moeder in Randwick in Gloucestershire woonden, had hij haar verrast onderbroken: zijn grootmoeder woonde een dorp verderop. Veel meer wilde hij niet kwijt, bespeurde ze op een of andere manier. Ze wist dat de Rippons in Londen woonden en dat Max’ moeder van Frans-Marokkaanse afkomst was en iets met film deed. Pas onlangs had ze begrepen dat Titus de naam van de hond van Max was en niet van een jonger broertje – dat idee kreeg je al gauw door de manier waarop Max het over hem had.

Na zijn vertrek stond Kate op en gooide de kebab, die haar er uiteindelijk onder had gekregen, in de afvalbak onder het bureau. Het rook bedompt in haar kamer en ze ging naar het raam voor wat frisse lucht. Beneden op de binnenplaats zag ze Max naast een donkerharige vrouw lopen. Ze droeg een lange camel jas met een ceintuur om haar middel en ze had een leren tas in haar hand. Kate zag dat Max zich omdraaide, achteruitliep en naar boven naar hun gebouw wees, naar zijn kamer. De vrouw draaide zich ook om en Kate deed een stap naar achteren. Ze had een zonnebril op, dus Kate zag niet waar ze naar keek, maar al snel draaide ze zich weer om en gaf Max een arm.

Meer nog dan Max leek zijn moeder uit een andere wereld te komen. Even probeerde Kate haar voor te stellen tussen de andere ouders op de slotavond van de middelbare school. Op een of andere manier zag ze niet voor zich dat deze vrouw haar zoon zou laten poseren voor de meest verschrikkelijke foto's. Ze zag haar ook niet meteen een praatje maken met Alison, haar eigen moeder, die pas na alle andere ouders arriveerde in de overall die ze aanhad als ze naar haar wekelijkse pottenbakkerscursus ging. Waarschijnlijk had de school van Max een waanzinnig duur feest in Londen georganiseerd, in plaats van het 'zomerbal' dat in de schuur van een boer uit het dorp had plaatsgevonden.

Later die dag, toen Kate aan Max vroeg hoe het ontbijt was geweest, vertelde hij haar overbodige details en begon over de bijzonder doorregen bacon die hij bij zijn eieren had gekregen. Dit keer onderbrak zij hem en ondervroeg hem rechtstreeks.

'Wat doet je moeder eigenlijk bij de film?'

'Ze is regisseur,' antwoordde Max.

'Een bekende?'

'Ze heeft een paar grote films gedaan.'

Kate hield vol. 'Zoals?'

Max zweeg even. '*Inheritance*,' zei hij, zonder lidwoord. '*L'Accusé*, *Miel*, *Blue Bayou*.'

'Shit,' zei Kate. 'Daar heb ik van gehoord. Ik heb er zelfs een paar gezien.'

'Dat had je moeten zeggen, had ze leuk gevonden.'

Kate zei niet dat hij haar niet aan zijn moeder had voorgesteld en dat ze dus niet in de gelegenheid was om te zeggen dat ze ze goed vond. Ze vond haar vragen al opdringerig genoeg. Toen ze later in de bibliotheek zat, ging ze niet aan de slag met haar essay voor de volgende dag, maar zocht ze op 'regisseur *Blue Bayou*'. Zara Lalhoo – een naam die Kate herkende. Onder een van de kopjes van Zara's Wikipedia-pagina werden Max en zijn oudere zusje Nicole vermeld,

hun vader William, vaatchirurg, hun huis in West-Londen en een uitgebreid overzicht van haar eerdere films.

Toen Max haar een berichtje stuurde met de vraag of ze al opschoot, sloot ze de webpagina en wiste haar geschiedenis. Maar later, toen Max naar een etentje was, deed ze de gordijnen dicht, ging in bed liggen en bekeek *Blue Bayou* op haar laptop. Dat was een van Zara's recentere films en een van haar commercieelste – Engelstalig en geproduceerd in Hollywood. Kate had hem gezien op haar vijftiende, rond de tijd dat ze na school in haar eentje naar de bioscoop ging als ze geen zin had om naar huis te gaan. Nu ze de film voor de tweede keer zag, kon ze zich niet voorstellen dat ze de buigende palmbomen in de zomerstorm was vergeten, de glinsterende zwarte zee in de vroege ochtend, de kracht van de wanhoop die de hoofdpersoon het water in dreef. Na afloop van de film deed ze haar laptop dicht zonder het scherm af te sluiten en viel ze in slaap met de gedachte aan de vrouw die voor het panoramische raam van haar appartement in Miami stond en haar spiegelbeeld bestudeerde, zonder te weten wie er naar binnen kon kijken, en zonder dat dat haar iets kon schelen.

2

Kate nodigde Max uit om op haar kamer films te komen kijken, al zou ze er nooit een voorstellen die zijn moeder had geregisseerd. Hij klaagde over het formaat en de snelheid van haar laptop, maar zorgde ervoor dat ze zo min mogelijk last had van vegen op het scherm. Op een ochtend tijdens hun tweede trimester, nadat hij het weekend bij zijn ouders in Londen was geweest, stuurde Max een berichtje dat hij een verrassing voor haar had als ze naar zijn kamer kwam. Kate belde hem.

‘Waarom ben ik zenuwachtig?’

‘Ik beloof je dat je het leuk vindt,’ zei Max.

‘Kun je niet beneden komen en het laten zien?’

‘Kom nou maar naar boven. Het is de moeite waard.’

Zoals altijd had Max zijn deur op een kier staan, maar de gordijnen waren dicht en het licht was uit. Kate schoof een paar hoge hakken opzij toen ze de deur achter zich dichtdeed: ze was benieuwd van wie de schoenen waren, maar ze ging het niet vragen.

‘En? Wat vind je ervan?’ vroeg Max.

‘Ik vind het vooral erg donker.’

‘Kijk.’ Max pakte haar hand. De twee leunstoelen die normaal gesproken bij het raam stonden, waren naar het midden van de kamer gesleept en boven op een stapel boeken stond nogal wankel een

projector die een bundel wit licht op de muur boven Max' bed wierp, de muur waar hij de posters die daar gewoonlijk hingen – een van Lana Del Rey en een van een straat in Marrakesh, een cadeautje van zijn moeder – vanaf had gehaald.

'Thuis gevonden,' zei Max. 'Mijn moeder heeft hem niet meer nodig.' Kate ging zitten en hij stelde de projector bij, verschoof de boeken die eronder lagen. 'Staat-ie recht?'

Ze keken allebei naar het licht dat langzaam over de muur bevoog terwijl Max het apparaat scheef hield.

'Behoorlijk goed,' zei Kate en ze hield haar hoofd scheef. 'Als je tenminste van trapezium houdt.'

'Een trapezium? Weet je dat zeker?' zei Max. 'Fuck. Wacht, hou dit even vast.'

'Ik heb nog zoveel te doen,' protesteerde Kate; ze wilde wel blijven, maar ze moest nog een essay afmaken.

'Dit is werk. Films kijken. We kunnen zelfs buitenlandse films kijken.'

Kate schudde haar hoofd. 'Het is belangrijk. Het is voor Kerrison.'

Max strekte zich om de projector uit te zetten. 'Waar schrijf je over? Ik ben nog niet begonnen.'

'Het gebruikelijke geouwehoer,' zei Kate en ze haalde haar schouders op. 'Het is me zowaar gelukt om het woord "synecdoche" te gebruiken om de filmische verbeelding van de Parijse insectenpopulatie te beschrijven.'

Max rukte vrolijk de gordijnen open. 'Je bent een genie. Kerrison gaat uit zijn dak.' Kate, van wie de laatste poging voor Kerrison alleen maar het woord 'WAAROM' in de kantlijn had opgeleverd, twijfelde aan Max' optimisme. Maar hij kreeg gelijk: Kerrison had veel waardering voor het essay en Kate deed haar best om gegeneerd te kijken toen de laatste alinea in de klas werd voorgelezen.

'Dat is de sleutel,' zei Kerrison en ze hield het essay omhoog. 'Schrijf over wat je interesseert. Als je dol bent op Franse cinema, schrijf

dan over Franse cinema. Als je gedreven bent, zullen je lezers dat merken.’ Ze bladerde een pagina terug en keek over haar bril naar Kate. ‘En ik vond het leuk wat je over Zara Lalhouschreef.’

Kate keek niet naar Max.

‘Is dat niet raar voor je,’ vroeg ze later. ‘Als ik over je moeder schrijf?’

‘Waarom zou dat raar zijn?’ zei Max. De projector deed het en ze waren aan het wachten op het eten dat zou worden bezorgd.

‘Ik bedoel dat ik me niet kan voorstellen dat jouw scriptie over het latere keramische werk van Alison Quaille gaat,’ zei Kate.

Max moest lachen. ‘Echt, ik vind het niet raar,’ zei hij. ‘Ik ben er wel zo’n beetje aan gewend dat mijn moeder... nou ja, andermans bezit is.’

Kate realiseerde zich dat het voor Max normaal was dat hij dingen had die andere mensen misschien ook wel wilden hebben, en dat hij zo zeker was van zijn privileges dat hij ze niet goed hoefde te bewaken. Dat vertrouwen was de bron van zijn gulheid: hij maakte zich geen zorgen over wat hij kon verliezen omdat hij altijd meer dan genoeg had. Hij was zowel gul met zijn tijd als met zijn geld. Hoewel hij populair was, zagen hij en Kate elkaar dat eerste jaar een paar keer per week om hangend in hun leunstoelen – die Max hun tronen noemde – naar films te kijken, elkaar wijn en afhaaleten aan te geven, meestal door Max betaald, omdat hij altijd vergat Kate om geld te vragen. Toen de examens dichterbij kwamen en de anderen uit hun jaar stopten met uitgaan en al te veel drinken, brachten ze meer avonden samen door – studeren deden ze alleen als het echt niet anders meer kon.

‘Weet je wat we eigenlijk zouden moeten doen,’ zei Max op de avond voor hun eerste tentamen.

‘Niet zakken?’ zei Kate.

‘Naar Frankrijk gaan en Frankrijk bekijken en Frans spreken,’ – hij keek mistroostig naar de stapel boeken op de vloer – ‘wat heeft dit anders voor zin?’